

Rezultatet paraprake të Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve, 2017

Tiranë, më 09 nëntor 2018: Në vitin 2017, ndërmarrjet që operojnë në aktivitetet e prodhimit të të mirave dhe shërbimeve realizuan 2.030 miliardë lekë shitje neto, duke shënuar një rritje me 7,9 % krahasuar me vitin 2016. Investimet e realizuara arritën vlerën 231 miliardë lekë nga 221 miliardë lekë në 2016, duke shënuar një rritje prej 4,5 %. Në vitin 2017, operuan 107.671 ndërmarrje aktive, duke u ulur me 0,8 %, krahasuar me vitin 2016, ndërsa numri gjithsej i të punësuarve u rrit me 4,9 %.

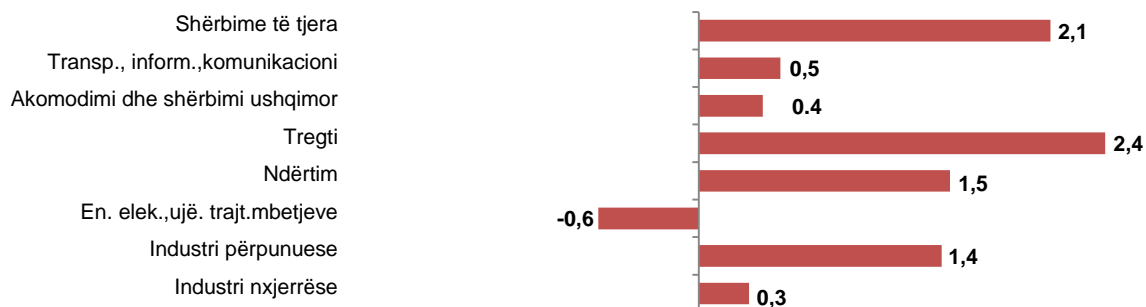
Tab.1 Treguesit kryesorë sipas aktiviteteve ekonomike, 2017

Aktiviteti ekonomik	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet	
	nr.	Struktura %	nr.	Struktura %	mIn Lekë	Struktura %	mIn Lekë	Struktura %
Gjithsej	107.671	100,0	492.771	100,0	2.029.537	100,0	231.377	100,0
Prodhuesit e të mirave	13.701	12,7	177.429	36,0	674.392	33,2	160.289	69,3
Industri nxjerrëse	488	0,5	11.590	2,4	68.870	3,4	9.255	4,0
Industri përpunuese	9.034	8,4	100.619	20,4	240.836	11,9	28.399	12,3
En. elek.,ujë. trajt.mbetjeve	701	0,7	22.558	4,6	121.408	6,0	99.242	42,9
Ndërtim	3.478	3,2	42.661	8,7	243.279	12,0	23.393	10,1
Prodhuesit e shërbimeve	93.970	87,3	315.342	64,0	1.355.145	66,8	71.088	30,7
Tregti	44.569	41,4	121.158	24,6	949.610	46,8	33.921	14,7
Akomodim dhe Restorante	19.599	18,2	54.459	11,1	50.529	2,5	6.225	2,7
Transp.Kom.	7.389	6,9	34.234	6,9	149.107	7,3	14.081	6,1
Shërbime të tjera	22.413	20,8	105.490	21,4	205.900	10,1	16.861	7,3

Komente mbi treguesit kryesorë

Bazuar në rezultatet paraprake të Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve, kontributin më të madh në rritjen prej 7,9 % të **shitjeve neto** e dhanë prodhuesit e shërbimeve me +5,3 pikë përqindje, të ndjekur nga prodhuesit e të mirave me +2,6 pikë përqindje. Gjatë vitit 2017, sektori i tregtisë zë peshën më të lartë të shitjeve neto me 46,8 %, i ndjekur nga sektori i ndërtimit me 12,0 %. Sektorët me peshën më të vogël janë sektori i akomodimit dhe restoranteve (2,5 %) dhe sektori i industrisë nxjerrëse (3,4 %).

Fig.1 Kontributi i aktiviteteve ekonomike në ndryshimin e shitjeve neto, 2017/2016

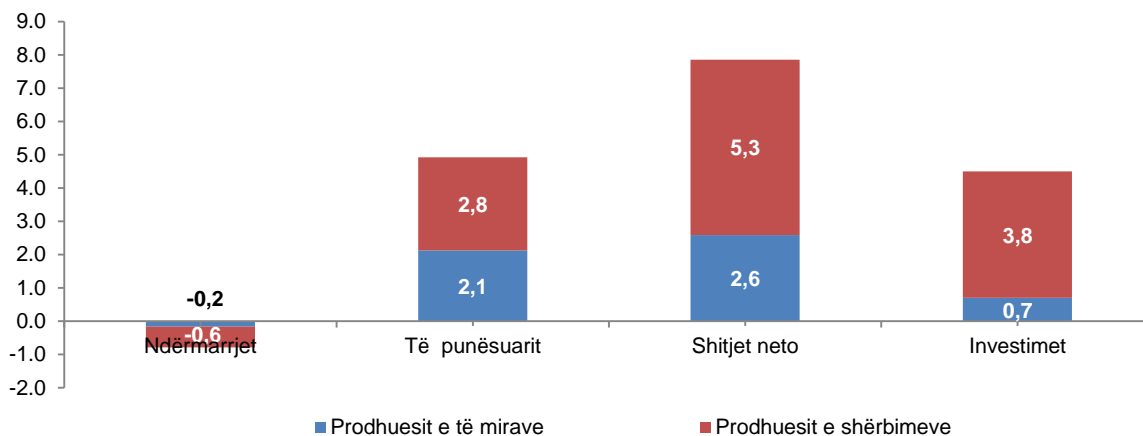

Situatë e ngjashme paraqitet për treguesin e **punësimit**. Në rritjen prej 4,9 % të punësimit, prodhuesit e shërbimeve dhanë kontributin më të madh me +2,8 pikë përqindje, ndërsa prodhuesit e të mirave kontribuan me +2,1 pikë përqindje. Sektorët me peshën më të lartë të punësimit për vitin 2017 janë sektori i tregtisë me 24,6 % të punësimit dhe sektori i shërbimeve të tjera (arsimi dhe shëndetësia private, shërbime administrative, profesionale, shkencore dhe teknike, etj.) me 21,4 %, të ndjekura nga sektori i industrisë përpunuese me 20,4 % të të punësuarve gjithsej.

Gjatë vitit 2017, **investimet** e realizuara u rritën me 4,5 %, ku prodhuesit e shërbimeve kontribuan pozitivisht me 3,8 pikë përqindje, ndërsa prodhuesit e të mirave kontribuan pozitivisht me 0,7 pikë përqindje. Prodhuesit e shërbimeve zunë 30,7 % të investimeve nga 28,3 % që zinin vitin e kaluar. Sektori me vlerën më të lartë të investimeve të realizuara është ai i energjisë elektrike dhe ujit, i cili për vitin 2017 ka investuar 99 miliardë lekë duke zënë 42,9 % të investime gjithsej. Peshën më të vogël të investimeve e zënë sektorët e akomodim dhe restoranteve (2,7 %) dhe industria nxjerrëse (4,0 %).

Numri i ndërmarrjeve aktive për vitin 2017 u ul me 0,8 %. Në uljen e numrit të ndërmarrjeve aktive, prodhuesit e shërbimeve dhe të mirave kontribuan negativisht me 0,6 pikë përqindje dhe 0,2 pikë përqindje. Sektori me numrin më të madh të ndërmarrjeve është ai i tregtisë (41,4 %) i ndjekur nga sektori i shërbimeve të tjera (20,8 %) dhe sektori i akomodimit dhe restoranteve (18,2 %). Gjatë 2017, sektori i industrisë nxjerrëse pati numrin më të vogël të ndërmarrjeve aktive të cilat zunë 0,5 % të ndërmarrjeve aktive gjithsej.

Fig.2 Kontributi i prodhuesve të të mirave dhe shërbimeve në ndryshimin vjetor të treguesve kryesorë, 2017/2016

Komente sipas madhësisë së ndërmarrjeve

Gjatë 2017, nga vrojtimi rezulton se ndërmarrjet me 50 e më shumë të punësuar japin kontributin kryesor në ekonomi dhe realizuan 46,5 % të shitjeve neto, 41,5 % të të punësuarve gjithsej dhe 70,1 % të investimeve edhe pse përbëjnë vetëm 1,2 % të ndërmarrjeve aktive.

Tab. 2 Treguesit kryesorë sipas madhësisë së ndërmarrjeve, 2017

	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet	
	nr.	%	nr.	%	mIn Lekë	%	mIn Lekë	%
Gjithsej	107.671	100,0	492.771	100,0	2.029.537	100,0	231.377	100,0
1-4 të punësuar	94.832	88,1	149.877	30,4	245.014	12,1	14.065	6,1
5-9 të punësuar	6.759	6,2	42.772	8,7	175.268	8,6	13.947	6,0
10-49 të punësuar	4.839	4,5	95.582	19,4	665.348	32,8	41.220	17,8
50+ të punësuar	1.242	1,2	204.539	41,5	943.908	46,5	162.145	70,1

Nga rezultatet paraprake të Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve vërehet se ndërmarrjet me 50 edhe më shumë të punësuar kanë kontributin më të madh të shitjeve neto me +5,7 pikë përqindje të ndjekura nga ndërmarrjet me 10-49 të punësuar me +5,4 pikë përqindje në ndryshimin vjetor gjithsej të shitjeve neto.

Komente mbi aktivitetet ekonomike dhe madhësisë së ndërmarrjeve

Në prodhuesit e të mirave, numri i ndërmarrje ka pësuar rënie me 1,3 % krahasuar me vitin 2016, ndërsa treguesit e tjerë kanë shënuar rritje; numri i të punësuarve me 5,9 %, shitjet neto me 7,7 % dhe investimet me 1,0 %.

Gjatë vitit 2017, ndërmarrjet me 50 e më shumë të punësuar zunë 5,0 % të ndërmarrjeve prodhuese të të mirave dhe realizuan 65,3 % të shitjeve neto. Numri i të punësuarve në këtë grup zuri 63,3 % të të punësuarve në prodhuesit e të mirave, ndërsa investimet arritën vlerën 134 miliardë lekë dhe përbënë 83,4 % të investimeve. Ndërmarrjet në grupin me 1-4 të punësuar përfaqësuan 70,1 % të ndërmarrjeve të prodhuesve të të mirave gjatë 2017 dhe punësuan 9,8 % të të punësuarve. Ky grup ndërmarrjesh realizoi 6,2 % të shitjeve neto dhe 4,5 % të investimeve për prodhuesit e të mirave.

Tab. 3 Treguesit kryesorë në prodhuesit e të mirave sipas madhësisë së ndërmarrjeve, 2017

Prodhuesit e të mirave	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet	
	nr.	%	nr.	%	mln Lekë	%	mln Lekë	%
Gjithsej	13.701	100,0	177.429	100,0	674.392	100,0	160.289	100,0
1-4 të punësuar	9.599	70,1	17.459	9,8	41.985	6,2	7.293	4,5
5-9 të punësuar	1.669	12,2	10.658	6,1	38.177	5,7	3.544	2,3
10-49 të punësuar	1.751	12,7	36.910	20,8	153.804	22,8	15.698	9,8
50+ të punësuar	681	5,0	112.401	63,3	440.426	65,3	133.754	83,4

Në prodhuesit e shërbimeve, numri i ndërmarrje ka pësuar rënie me 0,7 % krahasuar me vitin 2016, ndërsa treguesit e tjerë kanë shënuar rritje numri i të punësuarve me 4,4 %, shitjet neto me 7,9 % dhe investimet me 13,4 %.

Gjatë vitit 2017, ndërmarrjet me 50 e më shumë të punësuar përbëjnë 0,6 % të ndërmarrjeve aktive në prodhuesit e shërbimeve dhe realizuan 37,2 % të shitjeve neto. Në këtë grup investimet arritën vlerën 28 miliardë lekë dhe përbënë 39,9 % të investimeve. Ndërmarrjet në grupin me 1-4 të punësuar përfaqësuan 90,7 % të ndërmarrjeve aktive, punësuan 42,0 % të të punësuarve të prodhuesve të shërbimeve dhe realizuan vlerën më të vogël të investimeve, prej rreth 7 miliardë lekë duke përbërë 9,5 % të investimeve të realizuara nga prodhuesit e shërbimeve.

Tab. 4 Treguesit kryesorë në prodhuesit e shërbimeve sipas madhësisë së ndërmarrjeve, 2017

Prodhuesit e Shërbimeve	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet	
	nr.	%	nr.	%	mln Lekë	%	mln Lekë	%
Gjithsej	93.970	100,0	315.342	100,0	1.355.145	100,0	71.088	100,0
1-4 të punësuar	85.233	90,7	132.417	42,0	203.028	15,0	6.772	9,5
5-9 të punësuar	5.089	5,4	32.114	10,2	137.091	10,1	10.402	14,7
10-49 të punësuar	3.088	3,3	58.672	18,6	511.544	37,7	25.522	35,9
50+ të punësuar	560	0,6	92.138	29,2	503.481	37,2	28.391	39,9

Metodologjia

Statistikat strukturore të ndërmarrjeve kanë si qëllim të tregojnë strukturën e ndërmarrjeve sipas aktiviteteve ekonomike nëpërmjet të dhënave bazë. Treguesit paraqiten për aktivitetet ekonomike gjithsej, sipas degëve dhe sipas madhësisë së ndërmarrjeve. Statistikat përfshijnë gjithë ndërmarrjet që prodhojnë të mira e shërbime në Shqipëri, për të gjitha format legale (nuk përfshihen aktivitetet e bujqësisë, peshkimit, aktivitetet e ndërmjetësimit monetar dhe financiar, administrata publike dhe e mbrojtjes si edhe aktivitetet e organizatave ndërkombëtare). Popullsia është bazuar në ndërmarrjet të cilat sipas regjistrimit statistikor janë aktive në dhjetor të vitit referues. Klasifikimi i ndërmarrjeve është bërë sipas Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2. Të dhënat i përkasin periudhës vjetore kalendarike. Viti fiskal korrespondon me vitin kalendarik. Klasifikimi i ndërmarrjeve sipas madhësisë është bërë sipas numrit të të punësuarve (matur si të punësuar me kohë të plotë). Për ndërmarrjet me 1-9 të punësuar është marrë mostër me zgjedhje për anketim. Ndërmarrjet me 10 e më shumë të punësuar janë anketuar tërësisht. Grumbullimi i të dhënave është kryer me intervistim të drejtpërdrejtë pranë ndërmarrjeve. Për më shumë informacion metodologjik referohuni link-ut:

<http://www.instat.gov.al/al/temat/industria-tregtia-dhe-sh%C3%ABrbimet/statistikat-strukturore-t%C3%AB-nd%C3%ABmarrjeve-ekonomike/>

Rezultatet e statistikave strukturore të ndërmarrjeve në mënyrë që të jenë të përshtatshme me ato të vendeve evropiane, publikohen duke zbatuar rregulloret e reja të Komisionit Evropian:

Rregulloren e Komisionit Evropian Nr.1893/2006 mbi “Implementimin e Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2 në Statistikat Strukturore të Ndërmarrjeve;

Rregulloren e Komisionit Evropian Nr.295/2008 mbi “Statistikat Strukturore të Ndërmarrjeve”;

Rregulloren e Komisionit Evropian Nr.250/2009 mbi “Definicionet e përdorura në Statistikat Strukturore të Ndërmarrjeve”.

Rezultatet e Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve, 2017 publikohen sipas Nomenklaturës së Veprimtarisë Ekonomike Rev.2. Për më shumë informacion referohuni link-ut:

<http://www.instat.gov.al/al/dokumentimi/klasifikime-nomenklatura/>

Aktivitetet ekonomike të vrojtuara

	NVE Rev.2	Aktivitetet ekonomike të vrojtuara
Seksioni	Përshkrimi	
A	Bujqësi, pyje dhe peshkim	-
B	Industri nxjerrëse	Industri nxjerrëse
C	Industri përpunuese	Industri përpunuese
D	Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar	Energji Elektrike dhe Ujë
E	Furnizimi me ujë, aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve	
F	Ndërtim	Ndërtim
G	Tregti me shumicë dhe pakicë. riparimi i automobilave dhe motoçikletave	Tregti
I	Akomodimi dhe aktivitetet e shërbimit të ushqimit	Akomodim dhe Restorante
H	Transport dhe magazinim	Transp.Kom.
J	Informacioni dhe komunikacioni	
K	Aktivitetet financiare dhe të sigurimit	-
L	Pasuritë e patundshme	Shërbime të tjera
M	Aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike	
N	Shërbime administrative dhe mbështetëse	
O	Administrimi publik dhe i mbrojtjes; sigurimi social i detyrueshëm	-
P	Arsimi	Shërbime të tjera
Q	Shëndetësia dhe aktivitete të punës sociale	
R	Art, argëtim dhe zbavitje	
S	Aktivitete të tjera shërbimi	Shërbime të tjera (përfshijtur S94)
T	Shërbime në shtëpi	Shërbime të tjera
U	Aktivitete të organizatave ndërkombëtare	-

Rishikimi i të dhënave

Rezultatet paraprake të statistikave strukturore të ndërmarrjeve sipas Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve publikohen 11 muaj pas mbylljes së periudhës referuese. Rezultatet përfundimtare publikohen 14 muaj pas mbylljes së periudhës referuese.

Të dhënat paraprake deri në publikimin e rezultateve përfundimtare janë në proces rishikimi. Rishikimi nënkupton plotësimin e vazhdueshëm të të dhënave. Saktësia e të dhënave të publikuara mund të rritet si pasojë e ndryshimeve që mundësohen nga sigurimi i të dhënave të reja më të plota dhe më cilësore, të cilat kontribuojnë në përmirësimin e rezultateve paraprake, të publikuara sipas afateve të parapërcaktuara në kalendarin e publikimeve.

Përkufizimet kryesore**Ndërmarrja**

Ndërmarrja është njësi më e vogël e kombinimit të njësisë legale me njësinë e prodhimit të produkteve ose shërbimeve e cila ka pavarësi në vendim-marrje, sidomos për përdorimin e burimeve të saj materiale e monetare. Një ndërmarrje mund të ushtrojë një ose disa aktivitete ekonomike.

Shitjet neto

Shitjet neto përfshijnë shumat e faturuara për të gjithë aktivitetin e kryer nga njësi që vrojtohet për periudhën referuese dhe kjo korrespondon me vlerën e shitjes së mallrave dhe shërbimeve të tretëve, duke përfshirë taksën mbi vlerën e shtuar. Ky variabël mund të gjendet në botimet e tjera me termat: shifra e afarizmit ose xhiro.

Numri i të punësuarve

Numri i të punësuarve përfshin të gjithë personat që punojnë në ndërmarrje përfshirë pronarët, të punësuarit me pagesë si dhe pjesëtarët e familjes të papaguar.

Investimet

Investimet gjatë periudhës referuese përfaqësojnë vlerën e mallrave afatgjata të blera prej ndërmarrjeve ose të krijuara për llogari të vet me qëllim përdorimi për një periudhë jo më të vogël se 1 vit në procesin e prodhimit, përfshirë tokën.